

BỘ ĐỀ KIỂM TRA GIỮA KÌ MÔN NGỮ VĂN 6**Đề số 1****Phần 1: Đọc hiểu (2,0 điểm)**

Đọc đoạn văn dưới đây và khoanh vào chữ cái trước ý trả lời đúng cho mỗi câu hỏi:

“Sơn bây giờ mới chợt nhớ ra là mẹ cái Hiên rất nghèo, chỉ có nghề đi mò cua bắt ốc thì còn lấy đâu ra tiền mà sắm áo cho con nữa. Sơn thấy động lòng thương cũng như ban sáng Sơn đã nhớ thương đến em Duyên ngày trước vẫn chơi cùng với Hiên, đùa nghịch ở vườn nhà. Một ý nghĩ tốt bỗng thoáng qua trong trí...”

(*Gió lạnh đầu mùa*, Ngữ văn 6 Tập 1, NXBGD, Hà Nội 2021)

Câu 1: Văn bản “*Gió lạnh đầu mùa*” của tác giả nào?

- A. Tô Hoài
- B. Thạch Lam
- C. Tạ Duy Anh
- D. Mai Văn Phan

Câu 2: “*Ý nghĩ tốt thoáng qua trong trí ...*” thể hiện tính cách gì của Sơn và Lan?

- A. Tốt bụng, có tấm lòng biết yêu thương đùm bọc những người có hoàn cảnh khó khăn.
- B. Cao thượng, muốn ban phát sự giúp đỡ cho người khác
- C. Thích khoe khoang, tỏ ra là nhà mình giàu có.
- D. Chẳng thể hiện tính cách gì vì hai nhân vật đang còn rất nhỏ.

Câu 3: Trong câu: “*Sơn bây giờ mới chợt nhớ ra là mẹ cái Hiên rất nghèo, chỉ có nghề đi mò cua bắt ốc thì còn lấy đâu ra tiền mà sắm áo cho con nữa.*” sử dụng mấy cụm tính từ?

- A. 1
- B. 2
- C. 3
- D. 4

Câu 4: Thông qua suy nghĩ của Sơn, em có thể hình dung ra điều gì về cuộc sống của những người dân nghèo trước cách mạng tháng Tám năm 1945?

- A. Họ có một cuộc sống đầy đủ
- B. Họ có cuộc sống tạm ổn.
- C. Họ có một cuộc sống nghèo khổ, vất vả làm lụng cũng không đủ ăn, đủ mặc.
- D. Họ có một cuộc sống nghèo khổ, vất vả làm lụng nhưng cũng đủ ăn, đủ mặc.

Phần 2: Văn học và cuộc sống (8 điểm)

Câu 1 (2 điểm): Theo em việc Lan và Sơn giấu mẹ lấy áo bông của em Duyên đem cho Hiên là đáng khen hay đáng trách? vì sao?

Câu 2 (1 điểm): Sự yêu thương, giúp đỡ và chia sẻ được thể hiện rõ qua nhiều câu ca dao, tục ngữ. Em hãy tìm 2 câu ca dao hoặc tục ngữ viết về chủ đề trên?

Câu 3 (5 điểm): Đối với mỗi cuộc đời con người, sự sẻ chia trong cuộc sống là điều vô cùng cần thiết, như nhân vật Sơn trong văn bản “*Gió lạnh đầu mùa*” đã chia sẻ áo ấm với Hiên. Vào dịp Tết Nguyên đán, trường em tổ chức ngày hội “Xuân yêu thương, Tết sum vầy” mà tại đây, học sinh được tham gia làm bánh chưng để tặng các bạn có hoàn cảnh khó khăn. Em hãy viết bài văn kể lại trải nghiệm đó của mình.

Đáp án

Phần 1: Đọc hiểu (2,0 điểm)

Mỗi câu trả lời đúng 0,5 điểm.

Câu	1	2	3	4
Đáp án	B	A	A	C

Phần 2: Văn học và cuộc sống (8 điểm)

Câu 1 (2 điểm):

Việc Lan và Sơn giấu mẹ lấy áo bông của em Duyên đem cho Hiên vừa đáng khen, vừa đáng trách:

- Đáng khen ở chỗ: Hai đứa trẻ tốt bụng, biết sẻ chia và quan tâm những người có hoàn cảnh khó khăn.
- Đáng trách ở chỗ: Đó là chiếc áo kỉ niệm của đứa em xấu số, chưa được sự cho phép của mẹ mà hai chị em đã đem đi cho người khác.

Câu 2 (1 điểm):

- Lá lành đùm lá rách.
- Thương người như thể thương thân.

Câu 3 (5 điểm):

a. Hình thức:

- Đảm bảo bố cục 3 phần.
- Dẫn dắt lưu loát, rõ ràng, không mắc lỗi chính tả.
- Kể theo ngôi thứ nhất.

b. Nội dung:

- Mở bài: Giới thiệu câu chuyện trải nghiệm của bản thân cùng các bạn trong ngày hội “Xuân yêu thương, Tết sum vầy”.
- Thân bài: Kể diễn biến câu chuyện

+ Thời gian, không gian?

+ Diễn biến sự việc và những nhân vật có liên quan.

Lưu ý: Kể lại các sự việc trong câu chuyện theo trình tự hợp lí (thời gian, nguyên nhân – kết quả,... ; Khi kể lồng ghép các yếu tố miêu tả, biểu cảm,... và biết sử dụng các biện pháp tu từ, ngôn ngữ trong sáng,...)

- Kết bài:

+ Cảm nghĩ của người viết.

+ Rút ra ý nghĩa của trải nghiệm.

Đề số 2

Phần 1: Đọc hiểu (5,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

“Tôi rình đến lúc chị Cốc rĩa cánh quay đầu lại phía cửa tổ tôi, tôi cất giọng véo von:

*Cái Cò, cái Vạc, cái Nông
Ba cái cùng béo, vặt lông cái nào?
Vặt lông cái Cốc cho tao
Tao nấu, tao nướng, tao xào, tao ăn.*

Chị Cốc thoát nghe tiếng hát từ trong đất vắng vắng lên, không hiểu như thế nào, giật nảy hai đầu cánh, muồn bay. Đến khi định thần lại, chị mới trợn tròn mắt, giương cánh lên, như sắp đánh nhau. Chị lò dò về phía cửa hang tôi, hỏi:

- Đứa nào cạnh khoé gì tao thế? Đứa nào cạnh khoé gì tao thế?

Tôi chui tọt ngay vào hang, lên giường nằm khênh bắt chân chữ ngũ. Bụng nghĩ thú vị: “Mày tức thì mày cứ tức, mày ghè vỡ đầu mày ra cho nhỏ đi, nhỏ đến đâu thì mày cũng không chui nổi vào tổ tao đâu!”.

Một tai họa đến mà đứa ích kỉ thì không thể biết trước được. Đó là: không trông thấy tôi, nhưng chị Cốc đã trông thấy Dế Choắt đang loay hoay trong cửa hang. Chị Cốc liền quát lớn:

- Mày nói gì?

- Lạy chị, em nói gì đâu!

Rồi Dế Choắt lủi vào.

- Chối hả? Chối này! Chối này!

Mỗi câu “Chối này” chị Cốc lại giáng một mỏ xuống. Mỏ Cốc như cái dùi sắt, chọc xuyên cả đất. Rúc trong hang mà bị trúng hai mỏ, Choắt queo xương sống, lăn ra kêu vẳng. Núp tận đáy đất mà tôi cũng khiếp, nằm im thin thít. Nhưng đã

hả con tức, chị Cốc đứng rĩa lông cánh một lát nữa rồi lại bay là xuống đầm nước, không chút để ý cảnh khổ đau vừa gây ra.”

(Ngữ văn 6, tập 1, NXB Giáo dục Việt Nam, năm 2021)

Câu 1 (1 điểm):

Đoạn trích trên thuộc văn bản nào? Ai là tác giả?

Câu 2 (2 điểm):

Khái quát nội dung của đoạn trích trên bằng một câu văn.

Câu 3 (2 điểm):

Chỉ ra và nêu tác dụng của một phép so sánh có trong đoạn văn trên.

Phần 2: Tập làm văn (5,0 điểm)

Từ văn bản “*Nếu cậu muốn có một người bạn...*”, em hãy tưởng tượng để viết bài văn kể và miêu tả lại cảm xúc của nhân vật Cáo sau khi từ biệt Hoàng tử bé.

Đáp án

Phần 1: Đọc hiểu (5,0 điểm)

Câu 1 (1 điểm):

Đoạn trích trên thuộc văn bản “*Bài học đường đời đầu tiên*” của tác giả Tô Hoài. Văn bản được chọn lọc trong chương I của truyện “*Dế Mèn phiêu lưu kí*”.

Câu 2 (2 điểm):

Diễn biến tâm trạng của Dế Mèn sau khi trêu chị Cốc và cái chết của Dế Choắt.

Câu 3 (2 điểm):

- Câu văn sử dụng phép so sánh: “*Mỏ Cốc như cái dùi sắt, chọc xuyên cả đất.*”
- Tác dụng: Tô đậm sự tức giận và sức mạnh ghê gớm của chị Cốc đã dẫn đến cái chết thảm thương của Dế Choắt.

Phần 2: Tập làm văn (5,0 điểm)

1. Hướng dẫn chung

- Giáo viên cần nắm vững yêu cầu của Hướng dẫn chấm để đánh giá tổng quát bài làm của học sinh, tránh cách chấm đếm ý cho điểm.
- Do đặc trưng bộ môn Ngữ văn, giáo viên cần chủ động, linh hoạt trong việc vận dụng đáp án và thang điểm.
- Sau khi cộng điểm toàn bài làm tròn đến 0,5.

2. Hướng dẫn cụ thể

- Đảm bảo thể thức của một bài văn
- Xác định đúng yêu cầu của đề bài
- Triển khai hợp lí nội dung bài văn: Có thể viết bài văn với những sự việc và cảm xúc sau:
  - Cáo luyến tiếc vì phải xa rời Hoàng tử bé.

- Cáo nhớ về người bạn của mình, nhìn ngắm cánh đồng lúa mì cáo thấy tình bạn rất ý nghĩa.
- Cáo mong muốn sẽ được gặp lại bạn vào ngày gần nhất.
- Cáo chuẩn bị một món quà để tặng Hoàng tử bé khi gặp lại.

Đề số 3

Phần 1: Đọc hiểu (5 điểm)

Đọc đoạn văn sau và trả lời các câu hỏi.

“Thình thoảng, muốn thử sự lợi hại của những chiếc vuốt, tôi co cẳng lên, đập phanh phách vào các ngọn cỏ. Những ngọn cỏ gãy rạp, y như có nhát dao vừa lia qua. Đôi càng tôi trước kia ngắn hủn hoẳn, bây giờ thành cái áo dài kín xuống tận chấm đuôi. Mỗi khi tôi vũ lên, đã nghe tiếng phành phạch giòn giã. Lúc tôi đi bách bộ thì cả người tôi rung rinh một màu nâu bóng mỡ soi gương được và rất ưa nhìn. Đầu tôi to và nổi từng tảng, rất bướng. Hai cái răng đen nhánh lúc nào cũng nhai ngoàm ngoạp như hai lưỡi liềm máy làm việc.”

(Ngữ văn 6 - Tập 1)

Câu 1 (0,5 điểm):

Đoạn trích trên được trích trong văn bản nào? Ai là tác giả?

Câu 2 (0,5 điểm):

Đoạn trích được kể theo ngôi thứ mấy? Vì sao em biết ?

Câu 3 (1,5 điểm):

Tìm các câu văn có sử dụng phép tu từ so sánh? Hãy cho biết phép tu từ so sánh đó thuộc kiểu so sánh nào?

Câu 4 (0,5 điểm):

Tác dụng của phép tu từ so sánh được sử dụng trong đoạn trích trên?

Câu 5 (1 điểm):

Cho biết nội dung của đoạn trích trên ?

Câu 6 (1 điểm):

Từ bài học đường đời đầu tiên của Dế Mèn. Em hãy rút ra bài học cho bản thân ?

Phần 2: Tập làm văn (5 điểm)

Kể lại một trải nghiệm của bản thân em.

Đáp án

Phần 1: Đọc hiểu (5 điểm)

Câu 1 (0,5 điểm):

Đoạn trích được trích trong văn bản “Bài học đường đời đầu tiên”. Tác giả Tô Hoài.

Câu 2 (0,5 điểm):

Đoạn trích được kể bằng ngôi thứ nhất. Người kể xưng tôi kể chuyện

Câu 3 (1,5 điểm):

Các câu văn có sử dụng phép tu từ so sánh:

+ Những ngọn cỏ gãy rạp, y như có nhát dao vừa lia qua.

→ So sánh ngang bằng.

+ Hai cái răng đen nhánh lúc nào cũng nhai ngoàm ngoạp như hai lưỡi liềm máy làm việc.

→ So sánh ngang bằng.

Câu 4 (0,5 điểm):

Tác dụng của phép so sánh: Nhấn mạnh vẻ đẹp cường tráng, khỏe mạnh của Dế Mèn.

Câu 5 (1 điểm):

Đoạn văn miêu tả vẻ đẹp cường tráng của Dế Mèn. Qua đó bộc lộ được tính cách của nhân vật.

Câu 6 (1 điểm):

Không nên huênh hoang tự mãn, biết thông cảm và chia sẻ, biết suy nghĩ và cân nhắc trước khi làm một việc gì.

Phần 2: Tập làm văn (5 điểm)

a. Hình thức:

- Đảm bảo bố cục 3 phần.
- Diễn đạt lưu loát, rõ ràng, không mắc lỗi chính tả.
- Kể theo ngôi thứ nhất.

b. Nội dung:

- Mở bài: Giới thiệu sơ lược về trải nghiệm. Dẫn dắt chuyển ý, gợi sự tò mò, hấp dẫn với người đọc.

- Thân bài:

- + Trình bày chi tiết về thời gian, không gian, hoàn cảnh xảy ra câu chuyện.
- + Trình bày chi tiết những nhân vật liên quan.
- + Trình bày các sự việc theo trình tự rõ ràng, hợp lí.

(Kết hợp kể và tả. Sự việc này nối tiếp sự việc kia một cách hợp lí).

- Kết bài:

- + Cảm nghĩ của người viết.
- + Rút ra ý nghĩa của trải nghiệm.

Đề số 4**Phần 1: Đọc hiểu (3 điểm)**

Đọc đoạn trích sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

Tôi sống độc lập từ thừa bé. Ấy là tục lệ lâu đời trong họ nhà đẻ chúng tôi. Và lại, mẹ thường bảo chúng tôi rằng : "Phải như thế để các con biết kiếm ăn một mình cho quen đi. Con cái mà cứ nhong nhong ăn bám vào bố mẹ thì chỉ sinh ra tính ỷ lại, xấu lắm, rồi ra đời không làm nên trò trống gì đâu". Bởi thế, lứa sinh nào cũng vậy, đẻ xong là bố mẹ thu xếp cho con cái ra ở riêng. Lứa sinh ấy, chúng tôi có cả thầy ba anh em. Ba anh em chúng tôi chỉ ở với mẹ ba hôm. Tới hôm thứ ba, mẹ đi trước, ba đưa tôi tập tễnh, khắp khởi, nửa lo nửa vui theo sau. Mẹ dẫn chúng tôi đi và mẹ đem đặt mỗi đứa vào một cái hang đất ở bờ ruộng phía bên kia, chỗ trông ra đầm nước mà không biết mẹ đã chịu khó đào bới, be đắp tinh tươm thành hang, thành nhà cho chúng tôi từ bao giờ. Tôi là em út, bé nhất nên được mẹ tôi sau khi dặt vào hang, lại bỏ theo một ít ngọn cỏ non trước cửa, để tôi nếu có bỡ ngỡ, thì đã có ít thức ăn sẵn trong vài ngày. Rồi mẹ tôi trở về.

(Tô Hoài, *Đế Mèn phiêu lưu kí*)

Câu 1 (0,5 điểm):

Xác định phương thức biểu đạt của đoạn trích.

Câu 2 (0,5 điểm):

Tìm câu chủ đề của đoạn văn trên.

Câu 3 (1 điểm):

Câu văn sau có bao nhiêu tiếng? Trong câu có những từ láy nào?

“Tới hôm thứ ba, mẹ đi trước, ba đưa tôi tập tễnh, khắp khởi, nửa lo nửa vui theo sau.”.

Câu 4 (1 điểm):

Theo em, khi được để mẹ dẫn đi ở riêng, tại sao anh em Đế Mèn lại “nửa vui nửa lo”?

Phần 2: Tập làm văn (7 điểm)

Câu 1 (2 điểm): Viết một đoạn văn ngắn (khoảng 10 dòng) để giải thích tại sao trong cuộc sống không nên ỷ lại?

(Ý lại: dựa dẫm vào công sức người khác một cách quá đáng.)

Câu 2 (5 điểm): Chọn một trong hai đề sau:

Đề 1: Em hãy kể về một người bạn tốt của mình.

Đề 2: Em hãy kể về kỉ niệm ấu thơ làm em nhớ mãi.

Đáp án

Phần 1: Đọc hiểu (3 điểm)

Câu 1 (0,5 điểm):

Phương thức tự sự

Câu 2 (0,5 điểm):

Câu chủ đề: *Tôi sống độc lập từ thừa bé.*

Câu 3 (1 điểm):

“Tôi hôm thứ ba, mẹ đi trước, ba đưa tôi tập tễnh, khắp khởi, nửa lo nửa vui theo sau.”.

- Có 20 tiếng. (0,5 điểm)
- Từ láy: tập tễnh, khắp khởi. (0,5 điểm)

Câu 4 (1 điểm):

HS tự lí giải. Có thể theo hướng sau:

- Vui:
  - + Vì được sống độc lập, tự do thoải mái;
  - + Vì thấy mình khôn lớn trưởng thành hơn...
- Lo:
  - + Vì chưa biết sống độc lập sẽ như thế nào
  - + Vì phải xa rời vòng tay cha mẹ...

Phần 2: Tập làm văn (7 điểm)**Câu 1 (2 điểm):**

- Đảm bảo thể thức của một đoạn văn
- Xác định đúng vấn đề nghị luận
- Triển khai hợp lí nội dung đoạn văn : Có thể viết đoạn văn nêu suy nghĩ theo hướng sau:

- Sống ỷ lại là thói quen xấu.
- Sống ỷ lại là cách sống dựa vào công sức, sự chăm lo của người khác, không biết tự làm nên bằng công sức của mình.
- Người sống ỷ lại sẽ khó trưởng thành, thiếu tích cực trong suy nghĩ và hành động.

...

(Đối với HS lớp 6, đây là câu hỏi khó nên GV cần linh hoạt khi chấm, có thể cho điểm động viên khuyến khích chứ không cứng nhắc rập khuôn theo đáp án)...

- Sáng tạo : HS có thể có suy nghĩ riêng về vấn đề nghị luận.
- Chính tả : dùng từ, đặt câu, đảm bảo chuẩn ngữ pháp, ngữ nghĩa tiếng Việt.

Câu 2 (5 điểm): Chọn một trong hai đề sau:

- Đảm bảo cấu trúc của một bài văn tự sự : có đầy đủ Mở bài, Thân bài, Kết bài.
- Xác định đúng vấn đề tự sự :
- Triển khai vấn đề :

* **Đề 1:** HS kể về một người bạn, cần có sự lập ý rõ ràng:

- Giới thiệu về bạn
- Tả ngoại hình bạn
- Tả tính cách bạn

- Kể về kỉ niệm với bạn
- Tình cảm của bản thân.

* **Đề 2:** Kể về một kỉ niệm.

- Giới thiệu kỉ niệm sâu sắc làm em nhớ mãi đến tận ngày nay.
- Kỉ niệm đó diễn ra ở đâu? khung cảnh thế nào?
- Những đối tượng nào gắn bó với kỉ niệm của em?
- Kỉ niệm đó mang lại cho em suy nghĩ gì?
- Kỉ niệm của em có phải là hồi ức đẹp không?
- Em có suy nghĩ gì về những kỉ niệm đáng nhớ đó.

d. Sáng tạo : HS có cách kể chuyện độc đáo, linh hoạt.

e. Chính tả : dùng từ, đặt câu, đảm bảo chuẩn ngữ pháp, ngữ nghĩa tiếng Việt.

VIETJACK.COM